



Dan Perjovschi, 'fantom', 2006

Kongens Nytorv



Majken Schultz Nielens

Stedenprofiel: Kopenhagen

Roos van Put Nu het culturele toerisme meer en meer terrein wint en de hedendaagse reiziger steeds vaker een stedentrip boekt in plaats van een lange vakantie in een zonnig land, besteedt Kunstbeeld het komende jaar in elk nummer aandacht aan een stad, in de eerste instantie binnen Europa. Deze stad wordt bekeken vanuit het oogpunt van de breed in eigentijdse kunst en cultuur geïnteresseerde reiziger die geïnformeerd wenst te worden over bijvoorbeeld het underground circuit, over het hedendaagse galerieklimaat van een stad, over de stand van zaken op het gebied van mode en design, over het theaterleven. Kunstbeeld redacteur Roos van Put maakt een persoonlijke rondgang langs boeiende plekken op het gebied van actuele kunst en cultuur.

HEDEENDAAGSE BEELDENE KUNST

Kopenhagen was tien jaar geleden Culturele Hoofdstad van Europa. Destijds bruiste het van de culturele activiteiten. Een bezoek, tien jaar na dato leert dat er vandaag de dag nog steeds veel gebeurt op het terrein van hedendaagse beeldende kunst. Echter, geconcentreerd in bepaalde wijken én buiten de stad. Het centrum van Kopenhagen biedt veel keus op het actuele terrein, andere wijken die van belang zijn; Vesterbro en Islands Brygge. Laatste twee genoemd zijn typisch van die gebieden waar de doorsnee toerist meestal niet komt. Wel in het hart van Kopenhagen, waar zich op steenworp afstand van het autovrije winkelgebied met de beroemde straat Strøget, vele terrassen, eetcafés, restaurants, antiekwinkeltjes

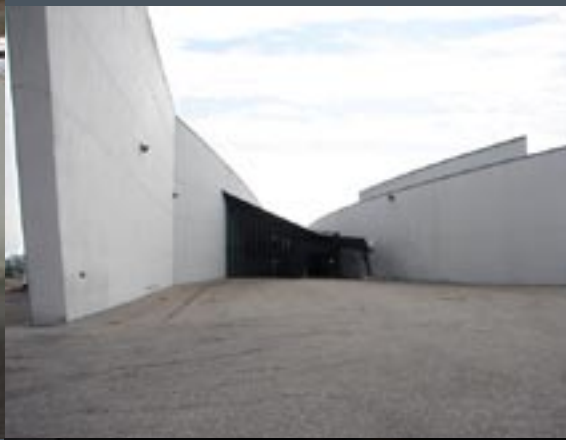
en diverse musea zoals het Thorvaldsen museum – diverse kunstinstellingen bevinden. Zoals het Kunstforeningen GL Strand, een plek waar hedendaagse kunst wordt getoond. Hier was in de zomer van 2006 de eindexamenexpositie Exit 06 te bezichtigen van de studenten van de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Kopenhagen. Wanneer je net de eindexamententoonstelling in Nederland hebt bezocht, valt op dat het niveau van de kunstenaars in spe hier redelijk hoog is. Of er nu wordt gewerkt in fotografie, beeldende kunst, nieuwe media of installaties. De beelden die zich op het netvlies vastzetten zijn sterk, meer dan de helft van de hier getoonde kunst is dagen na een bezoek nog in het hoofd aanwezig. Namen die hier opvallen zijn onder anderen Jeanette

Ehlers (installatie), Torben Ribe (sculptuur), Ruth Campau (monumentaal), Mie Mørkeberg (schilderen), Isman Cirkinagic (fotografie), Majken Schultz (schilderen). In datzelfde gebouw – aan de andere kant van de ingang – bevindt zich het Fotografisk Center, waar eigentijds fotografie van de jongste generatie wordt getoond, van Thomas Bangsted (1976), Anders Find (1983), Anne Lass (1978) en Lasse Ernlund Lorentzen (1974).

Ook in dit buurtje is de groepstentoonstelling 'How to do things? – In the Middle of (No)where' te zien in Nikolaj Udstillingsbygning, met werk van onder anderen het Hongaarse kunstenaarsduo Little Warsaw. Het gebouw Nikolaj Udstillingsbygning waar deze tentoonstelling is te zien, is één van de belangrijke plekken in Kopenhagen waar hedendaagse beeldende kunst wordt getoond. Het is even een klim naar de bovenste etages want de tentoonstellingszalen bevinden zich in een verbouwde kerktoeren (maar er is ook een lift). Even interessant in deze omgeving als tentoonstellingsplek is Charlottenborg Udstillingsbygning, gelegen aan het bruisende Nyhavn met veel – toeristische – restaurantjes. Hier duiken in de groepstentoonstelling 'Fantom' internationaal bekende namen op zoals die van de Poolse Monika Sosnowska. Zij toont hier haar Corridor (2001, 2003, 2006). Overige Deense kunstenaars van wie ook werk op deze tentoonstelling is te zien zijn: Jonas Maria Schul (1965), Katya Sander



Øksnehallen



Museum Arken



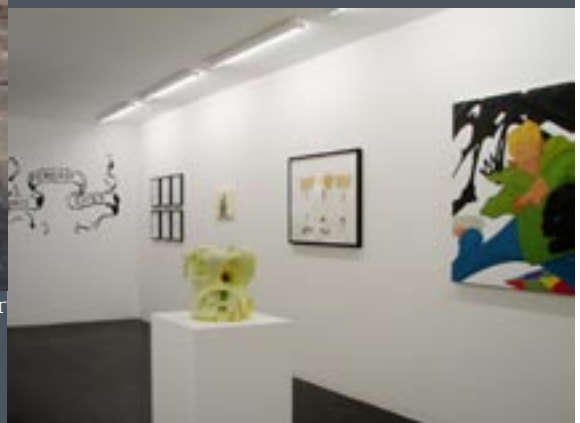
Gammel Strand

Rosenborg Park



Bruuns Bazaar

Galerie Niels Staerken



(1970), Henriette Heise (1965), Jørgen Michaelsen (1961), Fie Norsker (1974), Tommy Støckel (1972). Al deze kunstinstituten liggen op redelijke loopafstand van elkaar, de Øksnehallen echter bevinden zich aan de rand van het centrum – het zijn prachtige hallen waar niet alleen tentoonstellingen beeldende kunst zijn te zien, maar waar ook in de maand augustus de Fashion Weeks Copenhagen zich afspelen, een evenement met talloze modeshows. De Øksnehallen liggen in de multiculturele wijk Vesterbro, op de rafelranden van het centrum, naast het Centraal Station. Vesterbro is een wijk die voorheen nogal armoechtig was – eveneens het Red Light District van Kopenhagen – maar deze wordt nu opgeknapt. Nog steeds zul je er erotische winkels vinden en wandelend door de straten tref je er ook verschillende uitheemse supermarkten aan naast talloze Aziatische restaurants en trendy restaurantjes. Maar ook kan het voorkomen dat je ineens in een plantsoen wat junks wiet ziet roken of harddrugs ziet spuiten. Toch lijkt een kunstzinnig artistiek sfeertje hier te overheersen. Want in het PH Cafeen – een café met als focus cultuur en debatten – wordt tijdens de zomermaanden, als het jaarlijkse jazzfestival in Kopenhagen aan de gang is, dit keer op het binnenplein Quiet Days in Clichy van Henry Miller vertoond – in de buitenlucht. Aan de overkant van de straat Halmtorvet zijn enkele aangename restaurants en

terrassen (Square, Carlton, À Propos). De betere galleries bevinden zich eveneens aan de periferie van het centrum (een kleine 15 minuten fietsen vanaf Vesterbro), maar dan in het gebied dat Islands Brygge wordt genoemd. Hier heerst een sfeer die vergelijkbaar is met Brooklyn in New York. Hoewel de architectuur in deze wijk wordt bepaald door grote pakhuizen in de ene straat en nieuwbouw in de daaropvolgende. Sommige galleries zijn soms lastig te vinden. Zo bevindt Nils Staerk Contemporary Art zich op de bovenste etage van een enorm complex op een binnenplaats. De nummering is niet altijd even goed aangegeven. Kleine artistieke bedrijven houden hier in deze omgeving kantoor – bijvoorbeeld grafisch vormgevers – en de galerie heeft de maten van een kleine huiskamer. Het is even doorzetten – 5 etages trappen op – maar Nils Staerk is een juweeltje, zowel wat betreft getoonde kunst als sympathieke locatie. Een galerie overigens die ook deelneemt aan de Frieze Art Fair in Londen. Evenals Andersen – S Contemporary Art (gehuist in nieuwbouw enkele straten verderop), Galleri Nicolai Wallner en Galleri Christina Wilson. Waarbij opgemerkt dient te worden dat laatst genoemde geheel voldoet aan de karikatuur van een hoge drempel galerie; als er bezoekers binnen komen, blijft de galeriehouder bewegingsloos achter haar computer zitten en neemt geen enkele moeite om zelfs maar te groeten.

Overige galleries die er toe doen in het actuele Deense veld zijn Kirkhoff, Bendixen Contemporary Art en Mogadishini (laatste twee bevinden zich aan de Carl Jacobsen Vej).

EVEN BUITEN KOPENHAGEN

Om andere plekken te ontdekken waar actuele kunst wordt getoond die meetelt in het internationale veld, is het noodzakelijk even de trein of de metro te nemen. Zo is op slechts een half uurtje afstand de stad uit het Museum voor Moderne kunst – woord, beeld, geluid in Roskilde te vinden, absoluut een bezoek waard, in de categorie ‘Niet te missen’. Want dit is het enige museum dat zich richt op hedendaagse geluidskunst. De audiotheek heeft veel Fluxuswerken evenals werk van John Cage en Nam June Paik. Het is een museum dat zich richt op kunstuitingen met een tijdelijk karakter, zoals naast geluidskunst, video, installaties en nieuwe media. Mooi en schattig is het museumrestaurant, dat nauwelijks drie bij drie meter meet. Het museum organiseert in samenwerking met de Nikolaj Udstillingsbygning te Kopenhagen in het laatste kwartaal van 2006 de tentoonstelling Coding: Decoding. Images of the Middle East. Een andere aanrader is Museum Arken – eveneens op een half uurtje reizen met de metro buiten Kopenhagen. Het ligt vlakbij een mooi strand. In de vaste collectie bevinden zich werken van de jonge Deense avant-garde. Schilders en beeldhouwers



Ny Carlsberg Glyptotek

Bettina Bakdal



Hirschsprunke Sammling



Bahsen en Baruel

Georg Jensen



Thorvaldsen

zoals Stella Hamberg (1975), Tilo Baumgärtel (1972), David Schnell (1971), Tim Eitel (1972).

In het gedeelte van de tijdelijke tentoonstellingen is in de zomer van 2006 een expositie te zien met werk van jonge Deense schilderkunst. Ook hier valt op dat het niveau hoog is. Werken van Allan Otte (1978), Anders Brinch (1971), Trine Boesen (1972), Lise Blomberg's (1971) en Kristian Devantier's (1971) zouden het helemaal niet gek doen binnen onze Koninklijke Prijs voor de Schilderkunst. Natuurlijk mag in het rijtje musea voor moderne en hedendaagse beeldende kunst Louisiana (Humblebaek) niet ontbreken. De tuin geeft zicht op (en toegang tot) het strand en de zee.

MODE EN VINTAGE

Kopenhagen is natuurlijk de stad van het design. Noem Kopenhagen en in één adem hoor je Georg Jensen (de beste prijzen in de winkel op het vliegveld). Maar ook Deense modeontwerpers zijn wereldwijd beroemd. Denk aan Peter Jensen. In het Dansk Design Center is niet alleen het nieuwste van het nieuwste op het gebied van design te zien, maar ook organiseert het museum een tentoonstelling over hedendaagse mode. In de zomermaanden van 2006 is er een presentatie te zien van net aan de academie afgestudeerde ontwerpers, naast het werk van reeds gearriveerde modeontwerpers, zoals Peter Jensen. Jongeren als Erika S. Bahsen en Laura Baruël (werken onder

de naam Bahsen & Baruël) hebben voor hun collectie de zeven hoofdzonden als uitgangspunt genomen. Ook is werk te zien van Bettina Bakdal, Henrik Vibskov en Anna Gulmann.

Van de Deense ontwerpers is in het hart van het centrum in diverse winkels kleding te koop. De straten met dergelijke winkels bevinden zich allemaal op loopafstand van elkaar. Straatjes om doorheen te wandelen op jacht naar de mooiste mode of goede vintage: Grønnegade, Klosterstraede, Kronprinsensgade, Larsbjørnstraede (dé vintage straat), Nansensgade (boetiekjes), Pilestraede, Rosengården en de Studiestraede. Bijzonder is Bruuns Bazaar, met een herencollectie aan de ene kant van de Kronprinsensgade en de damescollectie aan de overzijde. Ook noemenswaardig is Pedo & Stoffer, enigszins verborgen in de Klosterstraede. Op de langste winkelstraat – Strøget – is het warenhuis Illums Bolighus te vinden, met veel Deens design (gebruiksartikelen voor onder meer het huishouden). Met de kwalificatie Hofleverancier. In dit Koninklijke verband is het wellicht aardig de Kroonjuwelen te noemen die worden geëxposeerd in Kasteel Rosenborg (de koningin draagt ze nog altijd). Typisch zo'n toeristische trekpleister die je toch even gezien moet hebben. Net als het Thorvaldsen Museum. Dit museum – gehuisvest in een neoklassiek gebouw, achter het statige Christiansborg Slotskirke – is niet alleen bijzonder vanwege de sculpturen van deze beeldhouwer die er zijn te

zien maar ook omdat het museum tegelijkertijd mausoleum is, want op de binnenplaats staat de tombe van deze beeldhouwer. Bertel Thorvaldsen (1770-1844) was in zijn tijd een van de grote kunstenaars, een geboren en getogen Deen die echter in 1797 naar Rome vertrok om er vervolgens veertig jaar te blijven. Hij ontwierp er onder meer de tombe van paus Pius VII (St. Pieter). Thorvaldsens oeuvre toont onder meer koppen van Byron, Christian IV, Cupido en Psyche en heroïsche klassieke figuren zoals Hercules. In de Ny Carlsberg Glyptotek – opgericht in 1897 door biermagnaat Carl Jacobsen met het doel het volk in contact te brengen met zijn collectie klassieke en moderne kunst die hij aan de staat doneerde – is niet alleen een grote collectie oude kunst (Egypte, Griekenland) te zien maar ook meesterwerken uit de Deense Gouden Eeuw (ruwweg 1810-1840) en het Franse impressionisme, om maar een paar stromingen te noemen. Niet te missen is de collectie Rodin, de grootste buiten Frankrijk. Noemenswaardig is eveneens de Hirschsprunke Sammling. Ook zo'n museum dat tot stand is gekomen door een collectiedonatie van een verzamelaar. In dit geval was dat Heinrich Hirschsprung, een Duits/Joodse Immigrant die zijn fortuin binnen de tabaksindustrie had gemaakt. Dit museum heeft een belangrijke 19de eeuwse verzameling Deense kunst. De moeite waard. En niet te vergeten, het legendarische pretpark Tivoli.

KopenhagenTips

ADRESSEN ACTUELE BEELDENE KUNST, MODE, DANS

Hedendaagse beeldende kunst, musea en expositiecentra/hallen:
Charlottenborg Udstillingsbygning, www.charlottenborg-art.dk
Dansk Design Center, www.ddc.dk
Fotografisk Centre, www.photography.dk
Kunsthallen Nikolaj, www.kunsthallennikolaj.dk
Kunstforeningen GL Strand, www.glstrand.dk
Oksnehallen, www.oeksnehallen.dk
Buiten Kopenhagen (half uurtje met trein of metro):
Arken, Museum voor Moderne Kunst, www.arken.dk
Louisiana Museum voor Moderne Kunst, Humlebeak, www.louisiana.dk
Museet for Samtidskunst, Roskilde, www.samtidskunst.dk



	3 SPEED	TANDEM	MTB	ANDERSE
1 DAY	75,-	200,-	200,-	75,-
2 DAYS	135,-	360,-	360,-	135,-
3 DAYS	190,-	500,-	500,-	190,-
1 WEEK	340,-	900,-	900,-	340,-
2 WEEKS	525,-	1400,-	1400,-	525,-
3 WEEKS	675,-	1800,-	1800,-	675,-
1 MONTH	750,-	2000,-	2000,-	750,-
REPOSIT	500,-	1000,-	1000,-	500,-

AVANTGARDE GALERIES IN KOPENHAGEN

Nils Staerk Contemporary Art, www.nilsstaerk.dk
Galleri Nicolai Wallner, www.nicolaiwallner.com
Galleri Christina Wilson, www.christinawilson.net
Andersen-S Contemporary Art, www.andersen-s.dk
Kirkhoff, www.kirkhoff.dk
(in de wijk Islands Brygge, net buiten het centrum, fietsafstand tien minuten)
Bendixen Contemporary Art, www.bendixen-art.dk
Mogadishni, www.mogadishni.com
Overige galleries – mainstream –, kunsthands en veilinghuis zijn te vinden aan de Bredgade en in de wijk Nyhavn.

MODE

Toonaangevende ontwerpers, namen om te onthouden:

Bettina Bakdal, Baum & Pferdgarten, Erika S. Bahnsen, Isabelle Berglund, Malene Birger, Day Birger Mikkelsen, Daughters of Style, Anna Gulmann, Peter Jensen, Jens Laugesen, Helle Mardahl, Munthe plus Simonsen, Lura Baruel, Mette Saabye, Camilla Staerk, Rikke Ruhwald, Suzanne Rützou, Anne Ventzel, Henrik Vibskov, www.copenhagenfashiondays.com



WINKELSTRAATJES MET DEENSE DESIGNERS EN VINTAGE

Grønnegade (Kassandra, schoenen van o.a. Jimmy Choo, Prada, Marc Jacobs), Klosterstraede (Pede & Stoffer), Kronprinsensgade (o.a. Bruuns Bazaar, Flying A), Larsbjørnstraede (dé vintage straat), Nansensgade (boetiekjes), Pilestraede, Rosengården, Studiestraede (o.a. Wasteland, The Second Way, One Off).

THEATER

Copenhagen International Ballet, www.copenhageninternationalballet.com
Dansk Danse Teater, www.danishdancetheatre.com
Royal Danish Ballet, www.bournonville.com
Opera, www.operahus.dk
Det Kongelige Teater, www.kglteater.dk

ETEN & DRINKEN

Koffientjjes: diverse op de Gothersgade, Rue Verte (Joe & The Juice)
Restaurants: diverse aan de Istedgade en aan de Sønder Boulevard die overgaat in de Halmtorvet, tegenover de Øksnehallen, Italiaans restaurant Frascati te vinden aan de Vesterbrogade, in de Multiculturele wijk: Vesterbro, hier ook een keur aan Aziatische restaurants (sushi, Thais), Slotskaelderens - Hos Gitte Kik (aan de Fortuynstraede), met daar tegenover restaurant Olsen (typisch Deense gerechten) aan de Ved Stranden.
Lekkerste chocolade: www.summerbird.dk

HOTELS

De First keten heeft twee vestigingen in de stad, met een design versie in hartje centrum (www.firsthotels.com). Hotel Fox, elke kamer door een kunstenaar ingericht (www.hotelfox.dk).



OVERIG KUNST EN CULTUUR

Museum Thorvaldsen, www.thorvaldsensmuseum.dk, Kasteel Rosenborg www.rosenborgslot.dk, Ny Carlsberg Glyptotek www.glyptoteket.dk, Hirschsprunke Sammling, www.hirschsprung.dk, Christiania (vrijplaats, hippiecultuur), Georg Jensen, www.georgjensen.com. PH Cafeen, in de zomer worden films in de buitenlucht getoond, in de jaarlijkse programmering is dit café ook een debatcentrum, www.phcafeen.dk.

In Kopenhagen bestaat het tijdschrift Where2Go, in het Deens en Engels, de laatste versie is echter bijna nergens te krijgen. Goede kans binnen het Danske Design Centre. Een goede vervanger hiervoor is Playtime Copenhagen – een niet commerciële gids in het Engels – gratis verkrijgbaar bij het Bureau voor Toerisme. Ook Copenhagen This Week levert handige tips (www.ctw.dk).

SPORTEN IN KOPENHAGEN

Joggen: rondje van circa 8 kilometer. Beginnen bij het Tycho Brahe Planetarium, langs het water/de vijver Skt. Jørgens Sø, dit gaat over in Peblinge Sø en Sortedams Sø. Via tunneltjes onder de asfaltwegen door, met mooi zicht op de wijken Vesterbro en Nørrebro links en het stadshart rechts.

Zwemmen: in het Brygge Haven zwembad. Een openluchtzwembad dat aan de rand van het water Sydhaven is aangelegd. Zonnen in de grasvelden ervoor met zicht op de skyline van Kopenhagen.

Beste manier om je te verplaatsen in Kopenhagen: per fiets. Kopenhagen kent het witte fietsenplan, overal in de stad staan fietsen in stallingen. De fiets is met een twintig kronen stuk uit het slot te krijgen. Handig als je moe bent van het vele lopen, maar deze fietsen zijn bepaald niet van de beste kwaliteit. Slimmer is om voor enkele dagen een fiets te huren. Bij het Centraal Station is een goede fietsenverhuurder.

OVERIGE WEBSITES

www.aok.dk, www.visitcopenhagen.com, www.visitdenmark.dk